

τερικόν σου φόρεμα νὰ ὁμοιάζῃ τὴν ἐσωτερικὴν ἀπλότητα τῆς καρδίας σου, καθότι πρεπωδέστατον εἶναι νὰ συνιστᾷς ἓνα μόνον ἄνθρωπον, καὶ νὰ ἦσαι ἐξωτερικῶς ὅποιος καὶ ἐσωτερικῶς.

Εἰς τὸ τρῶγειν καὶ πίνειν, φύλαττε τοὺς κανόνας τῆς Χριστιανικῆς ἐγκρατείας καὶ σωφροσύνης· στοχάζου τὸ σῶμά σου μόνον ὡς ὑπέρητην τῆς ψυχῆς σου, καὶ τόσον μόνον τρέφε αὐτὸ, ὥστε κάλλιον νὰ ἐκπληροῖ τὰ ἰδιά του καθήκοντα.

Ἀγάπα τὴν ταπεινοφροσύνην καθ' ὅλας τὰς μορφάς· ἐνέργει αὐτὴν καθ' ὅλα τὰ μέρη τῆς· διότι δὲν ὑπάρχει εὐγενεστέρα κατάστασις ψυχῆς· αὐτὴ στρέφει τὴν καρδίαν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ σὲ πληροῖ ἀπὸ πᾶσαν τρυφεράν καὶ φιλόστοργον πρὸς τοὺς ἄνθρώπους διάθεσιν.

Πᾶσα λοιπὸν ἡμέρα ἄς ἦναι ἡμέρα ταπεινοφροσύνης· συγκατάβαινε εἰς ὅλην τὴν ἀσθένειαν τῶν ὁμοίων σου· τὰς ἀδυναμίας κάλυπτε, τὰς ὑπεροχὰς τῶν ἀγάπα· ἐνθάρρυνε τὰς ἀρετὰς, ἀναπλήρῃνε τὰς ἐλλείψεις τῶν χαίρει εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν, συλυποῦ εἰς τὴν δυστυχίαν τῶν· δέχου τὴν φιλίαν, παράβλεπε τὴν ἐχθραν· συγχώρει τὴν κακίαν· ἔσο δοῦλος δούλων· καὶ συγκατάβαινε νὰ πράττῃς τὰ εὐτελέστατα διὰ τοὺς εὐτελεστάτους.

Μὲ φαίνεται ὡς χθὲς ἀκόμη νὰ ἔλαβα παρὰ τοῦ φιλάτου πατρός μου τὰς ὁποίας τώρα μεταδίδω εἰς σὲ διδασκαλίας. Ὁ Θεὸς δὲ, ὅστις ἔδωκεν εἰς ἐμὲ ὡτα ν' ἀκούσω, καὶ καρδίαν νὰ δεχθῶ, ὅσα ὁ πατήρ μου μὲ παρήγγειλεν, ἐλπίζω νὰ δώσῃ καὶ εἰς σὲ χάριν ν' ἀγαπᾷς καὶ νὰ ἐκπληροῖς τὰς αὐτὰς διδασκαλίας.

Ο ΑΥΤΟΔΙΔΑΚΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΣ.

ΟΤΙ δι' ἐπιμονῆς καὶ μεγαλοφυΐας δύναται ὁ ἀπαίδευτος ν' ἀποκτήσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀκριβεῖς γνώσεις ἐπιστημῶν καὶ διαλέκτων, ἀποδεικνύεται τρανῶς ἐκ τοῦ παραδείγματος διαβοήτου τινὸς μαθηματικοῦ Ἀγγλου, τοῦ Edmund Stone. Ὁ πατήρ αὐτοῦ ἦτο κηπουρὸς τοῦ Δουκὸς Ἀργύλης. Ὁ νέος Stone ἔγινεν ὀκταετής, καὶ ἠγνόει ἀκόμη τὴν ἀνάγνωσιν. Τὰ γράμματα δὲ τοῦ Ἀλφάβητου κατὰ τύχην διδάχθεις παρὰ τινος δούλου, τίποτε ἄλλο δὲν ἐχρειάσθη πρὸς ἕκτασιν καὶ πλουτισμὸν τοῦ νοῦς του. Ἐδόθη εἰς τὴν σπουδὴν, καὶ μόλις δεκαοκταετής, εἶχεν ἀποκτήσειν χωρὶς τινος διδασκάλου γνῶσιν ἐντελῆ τῆς γεωμετρίας.

Ὁ Δουξ Ἀργύλης, ὅστις μὲ στρατιωτικὰ προτερήματα ἦν ὄχι γενικὴν εἰδησιν τῶν ἐπιστημῶν, περιδιαβάων μίαν τῶν ἡμερῶν εἰς τὸν κήπον αὐτοῦ, ἶδε Λατινικὸν ἀντίτυπον τοῦ περιβοήτου πονήματος τοῦ Νεύτωνος, τὰς Ἀρχὰς, κείμενον ἐπὶ τοῦ χόρτου. Ἐκάλεσε δ' ἓνα τῶν ὑπηρετῶν νὰ πιάσῃ καὶ νὰ φέρῃ αὐτὸ εἰς τὴν βιβλιοθήκην, ἐκ τῆς ὁποίας ἐνόμισεν ὅτι εἶχεν ἐκπαρῆν. Ὁ νέος ὅμως κηπουρὸς εἶπεν εἰς αὐτὸν, ὅτι τὸ βιβλίον ἦτον ἰδικόν του. 'Ἰδικόν σου!' ἀπεκρίθη ὁ Δουξ· 'τί γνωρίζεις σὺ ἀπὸ γεωμετρίας, Λατινικά,

Νεύτωνα; ' Γνωρίζω καίτι,' εἶπεν ὁ νέος, μὲ ἀπλόστατον βλέμμα, προσερχόμενον ἀπὸ ἐντελῆ ἀγνοίαν τῶν ἰδίων αὐτοῦ προτερημάτων καὶ γνώσεων. Ὁ Δουξ ἔμεινεν ἐκπεπληγμένος, καὶ ἤρχισεν ὁμιλίαν μετὰ τοῦ νέου μαθηματικοῦ. Προτείνας διάφορα ἐρωτήματα, ἐθαύμασε τὴν δύναμιν, τὴν ἀκρίβειαν, καὶ τὴν εὐληκρίνειαν τῶν ἀποκρίσεων. ' Ἀλλὰ πῶς,' ἠρώτησεν ὁ Δουξ, ' ἔμαθες σὺ τόσα πράγματα; ' Ὁ Stone ἀπεκρίθη, ' Εἰς τῶν ὑπηρετῶν σας μ' ἐδίδαξε νὰ ἀναγινώσκω πρὸ δέκα περίπου χρόνων. Τί δὲ ἄλλο χρειάζεται τις παρὰ τὴν ἀνάγνωσιν, διὰ νὰ μάθῃ ὅ,τι καὶ ἂν θέλῃ; '

Τοῦ Δουκὸς ἡ περιέργεια διηγέρθη ἔτι μᾶλλον· παρεκάλεσε δ' αὐτὸν νὰ διηγηθῇ τίνι τρόπῳ ἔγινε τόσον πολυμαθής. ' Πρῶτον ἔμαθα νὰ ἀναγινώσκω,' εἶπεν ὁ νέος. ' Οἱ χτίσται ἐδοῦλεσαν τότε εἰς τὸν οἶκόν σας. Μίαν τῶν ἡμερῶν πλησιάσας, ἶδα τὸν ἀρχιτέκτονα μεταχειριζόμενον ἀρίδα καὶ διαβήτας, καὶ κάμνοντα λογαριασμούς. Ἠρώτησα τί τάχα ἐσήμαιναν, καὶ εἰς τί ἐχρησίμευαν ταῦτα· μὲ εἶπαν δὲ ὅτι ὑπάρχει ἐπιστήμη καλουμένη Ἀριθμητική. Ἠγόρασα βιβλίον Ἀριθμητικῆς, καὶ τὴν ἔμαθα. ἤκουσα ὅτι εἶναι καὶ ἄλλη ἐπιστήμη, καλουμένη Γεωμετρία. Ἠγόρασα τὰ στοιχειώδη βιβλία, καὶ ἔμαθα τὴν γεωμετρίαν. Ἀναγινώσκων ἔμαθα ὅτι εὐρίσκονται καλὰ βιβλία περὶ τῶν ἐπιστημῶν τούτων εἰς τὸ Λατινικόν. Ἠγόρασα λεξικόν, καὶ ἔμαθα Λατινικά. Εἰδοποιήθην πρὸς τοῦτοις, ὅτι ἦσαν ἄριστα ὁμοιοειδῆ βιβλία εἰς τὸ Γαλλικόν, καὶ ἀγοράσας λεξικόν ἔμαθα Γαλλικά. Ταῦτα, κύριέ μου, εἶναι ὅσα ἔκαμα. Μὲ φαίνεται ὅτι πᾶν ὅ,τι θέλει ἔμπορεῖ τις νὰ μάθῃ ἀφοῦ ἅπαξ γνωρίσῃ τὸ Ἀλφάβητον. Ὑπερευχαριστήθη ὁ Δουξ μὲ ὅσα ἤκουσε· τὸν ἔδωκε δὲ ἄλλο ὑπόδηγμα, τὸ ὅποιον ἄφηνεν εἰς αὐτὸν ἀρκετὴν σχολὴν διὰ νὰ καλλιεργῇ τὰς μούσας· καθότι ἀνεκάλυψε τὴν αὐτὴν ἐπιτηδειότητα καὶ κλίσιν εἰς τὴν μουσικὴν, ζωγραφικὴν, ἀρχιτεκτονικὴν, καὶ ὅλας τὰς ἐπιστήμας, τὰς ἐξαρτωμένας ἀπὸ λογισμοὺς καὶ ἀναλογίας. Ἀγνοεῖται ἐξίσου καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος τῆς γεννήσεώς του· ἀπίθανον δὲ τὸ 1768.

ΘΑΪΞΙΣ πνεύματος ὤδησεν εἰς αὐτοχειρίαν χιλιῶδας· θλίψις δὲ σώματος, κίνενα. Τοῦτο ἀποδεικνύει, ὅτι πνευματικὴ ὑγεία συμβολλεῖ πολὺ μᾶλλον εἰς τὴν εὐδαιμονίαν μας παρὰ ὑγεία σωματικὴ· μολονότι ἀμφότεραι εἶναι ἀξίαι πολὺ περισσοτέρας προσοχῆς παρ' ὅσην εἴτε ἡ μία εἴτε ἡ ἄλλη ἐξ αὐτῶν λαμβάνει.

Ο ΕΠΑΙΝΟΣ τῶν φθονερῶν εἶναι πολὺ ὀλιγώτερον ἐντιμὸς παρ' ὁ φόβος τῶν· διότι ἐπαινοῦν μόνον ὅσα δύνανται νὰ ὑπερβῶσιν, ἀλλ' ὅσα δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσιν, αὐτὰ μέμφονται.

ΤΟΝ νόμον καὶ τὴν δικαιοσύνην συνέζευξε μὲν ὁ Θεός, ἐχώρισε δὲ ὁ ἄνθρωπος.